

SAŽETAK

**TIPOVI ARHITEKTURE GERMANSKOG STANOVNIŠTVA
I RIMSKE VOJSKE NA OZEMLJU SJEVERNO OD SREDNJEG
TOKA DUNAVA TIJEKOM MARKOMANSKIH RATOVA**

Balázs KOMORÓCZY, Marek VLACH

Ozemlja sjeverno od srednjeg toka Dunava nalazila su se u neposrednom susjedstvu rimskih provincija Norika i Gornje Panonije tijekom cijelog rimskog razdoblja. Ova područja nastanjivala su germanska plemena Markomani i Kvadi, koja su održavala žive političke i gospodarske odnose, koje su ponekad narušavali povremeni vojni sukobi. Ovu "dodirnu zonu" obilježava raspršenost rimske materijalne kulture u germanskom okružju. Oblici rasprostranjenosti uvezenih rimskih dobara unutar germanskoga društva odražavaju određena obilježja društvenih razlika i prema njihovu kontekstu isti način uporabe kao i na ozemlju provincija. Za sada se čini da je ovaj proces interakcije minimalno utjecao na germansku arhitektonsku kulturu. Tijekom Markomanskih ratova – značajnog povijesnog događaja koji se zbio u razdoblju od 166. do 180. po. Kr. – rimska je vojska, zajedno s pridruženim građevinskim jedinicama, prodrla duboko u unutrašnjost germanskoga ozemlja. Ova činjenica omogućuje arheolozima u Moravskoj, Donjoj Austriji i jugoistočnoj Slovačkoj da istražuju i uspoređuju ostatke rimske i germanske arhitekture. Područje s jedinstvenim obavijesnim potencijalom nalazi se oko poznatog rimskog vojnog uporišta u Mušov-Burgstallu. Ondje su iskapanjem otkriveni različiti tipovi zgrada (primjerice, stambene zgrade, kupališta, bolnica i radionice), koji se znatno razlikuju od tipova zgrada pronađenih na susjednom nalazištu germanskoga sela, iskapanom 2006. godine. Primjeri takvih raznolikih građevina izniklih jednih pokraj drugih predstavljaju glavnu temu ovog predavanja.